

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1946 május 26

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KÁROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Vasárnap
III. évfolyam, 116. szám

Csehszlovákia jegyzéket intézett Magyarországhoz a szlovákok áttelepítése kérdésében

BUDAPEST. — Dastych tábornok, Csehszlovákia képviselője a budapesti Szövetséges Ellenőrző Bizottság mellett, Gyöngyösi János magyar külügyminiszternek tiltakozó jegyzéket adott át, mely szerint a magyar hatóságok szabotálják a két ország közötti kisebbségek kicseréléséről szóló februári egyezményt.

A terjedelmes okmány állítólagos egyezményeségeket és kilengéseket sorol fel, melyeket a magyarországi szlovák kisebbségekkel szemben elkövettek, az egyezmény ellen való hangulatkeltéssel vádolja a magyar rádiót és sajtót, amely a magyarországi szlovákokat hazaszállító bizottság munkája elé akadályokat gördít. Csehszlovákia ezért arra kéri Magyarországot, tegyen hivatalos nyilatkozatot, melyben elítéli az egyezmény elleni hadjáratot, alkalmazzon komoly megtorló rendszabályokat azokkal szemben, akik szabotálják az egyezmény végrehajtását és nyújtsanak jóvátételt azoknak a szlovákoknak, akiket hántalmaztak. Kéri továbbá, hogy hosszabbítsák meg két hónapra azt a hathetes határidőt, amelyet — a szerződésben — az áttelepítendő kisebbségek körében kifejtendő propagandára megállapítottak. Kéri végül annak lehetővételét, hogy azok a szlovákok, akik el akarják hagyni Magyarországot, haladéktalanul eltávozhassanak.

A csehszlovák kormány közli, hogy abban az esetben, ha Magyarország nem teljesíti ezeket a követeléseket, kénytelen lesz megtorló rendszabályokkal élni.

A csehszlovák jegyzékkel kapcsolatosan illetékes magyar helyen megállapítják, hogy annak tartalmáról a világsajtó még a jegyzék átadását megelőzőleg értesült. Ez meglepő és a diplomáciai érintkezésben szokatlannak nyilvánítható, hogy a csehszlovák kormány nagyobb jelentőséget tulajdonít a jegyzék nyilvánosságra jutásának, mint tulajdonképpeni tartalmának. Ezzel a jegyzéket inkább a propaganda, mint a diplomácia területére helyezte.

Illetékes magyar helyen a jegyzékben foglalt állítólagos sérelmekről szóló panaszokat visszautasítják és arra hivatkoznak, hogy a magyar kormányjal egyetlen komoly sérelmet sem közöltek orvoslásra. Ezzel kapcsolatban hivatkoznak arra is, hogy csehszlovák részről mindig elismerően nyilatkoztak a magyar kormány jóhiszemű magatartásáról és most az állítólagos sérelmek vádjával a magyar kormányra kívánják nyomást gyakorolni, hogy ezzel kapcsolatban változásokat eszközölhessenek.

A magyar kormány — hangsúlyozták hivatalos magyar helyen — a kisebbségcserére vonatkozó egyezmény aláírása: február 27-ike óta hat jegyzéket nyújtott át a csehszlovák kormánynak a Magyarországon működő csehszlovák kisebbség egyezményeségeiről, továbbá a szlovákiai magyarok sorsának rosszabbodásáról. Megállapította, hogy a csehszlovák kormány nem tett eleget az egyezményben vállalt kötelezettségeknek és a szlovák sajtó a szlovák közvélemény körében továbbra is gyűlöletet terjeszt a szlovákiai magyarság és Magyarország ellen. Ezekre a jegyzékekre a csehszlovák kormány mindezekig nem válaszolt.

Elkobozzák a szlovákiai magyarok földjét

A pozsonyi „Pravda” május 16-iki számában rendeletet közölt, melyet a Szlovák Nemzeti Tanács egyhangúlag megszavazott. Ez a rendelet kimondja, hogy azonnali hatállyal és kártérítés nélkül szlovákia területén elkobozzák azokat a mezőgazdasági ingatlanokat, melyek német vagy magyar nemzetiségű személy, valamint áruló és ellenség birtokában vannak, tekintet nélkül a tulajdonosok állampolgárságára. Ez az új rendelet a Szlovák Nemzeti Tanács múlt év februárjában kiadott rendeleteinek kiegészítése és lehetőséget ad a gyorsított eljárásra.

A rendelet egyedül azokra a magyarokra nem vonatkozik, akik aktív fasisztaellenes tevékenységet fejtettek ki a háború alatt.

Lengyelország elnöke Moszkvában

MOSZKVA. — (Rador). Sztalina vezértábornagy kihallgatáson fogadta Bierutot, a lengyel nemzeti tanács elnökét, Oszubka-Moravszki miniszterelnököt és Róla-Zamjelszki tábornagyot. Jelen volt a kihallgatáson Lebedev varsói szovjet nagykövete is.

„Jobb eladni a búzát az éhező országoknak, mint a malacokkal megetetni”

LONDON. — (Rador) Morrison angol lordkancellár az alsóház csütörtöki ülésén beszámolt washingtoni utjáról és közölte, hogy az amerikai kormány készen mutatkozott élelmiszerekkel segíteni Indiát és Németországot angol megszállta övezetét.

— Nem állhatunk félre és nem eshetünk túlzásokba, de egy éhező világban segitenünk kell a nélkülözőket — mondotta Morrison.

A „Daily Mail” ezzel kapcsolatban azt írja, hogy az angol nép sohasem fogja tétlenül nézni, hogy az emberek egy része éhen pusztuljon, Morrison amerikai útján elosztatta azt a téves amerikai információt, mintha Angliának nagy élelmiszer-tartalékai volnának.

A „Manchester Guardian” megállapítja, hogy Morrison utja nem volt hiábavaló, mert felvilágosította az amerikaiakat, hogy hasznosabb a búzát eladni az éhezőknek, mint malacokkal táplálni vele. Persze, egy kormány nem szívesen ismeri be, hogy hibát követett el, amikor a háború befejezése után három hónappal megszüntetett minden élelmiszeradagolást — írja a lap.

A yorki hercegének kijelentette, hogy északkelet-Angliában az élelmiszerhiány kezdő érezteti hatását.

A norvég és török kormányok között, hogy jelentékeny mennyiségű élelmiszert

bocsátanak a nélkülöző országok rendelkezésére. Az osztrák kormány viszont azzal a kéréssel járult a bécsi Szövetséges Ellenőrző Bizottsághoz, kövessen el mindent a jelenlegi alacsony kalóriafejlesztés felmérése érdekében.

A Szezei-csatorna kérdése

LONDON. — (R-Press). A dominumok értekezletének befejeztével közölték közlemény szerint Anglia és a brit birodalom teljes támogatását igéri az Egyesült Nemzetek szervezeteinek, mint a gazdasági fejlődés, a béke megővése, valamint a társadalmi fejlődés legjobb eszközeinek.

A közlemény hangoztatja, hogy Attee miniszterelnök és a dominumok miniszterei öhletes tanácskozásai során megvitatták a román, magyar, bolgár, finn és olasz békeszerződés kérdését, továbbá Németország jövőjét.

Az alsóház csütörtöki ülésén Anthony Eden volt külügyminiszter kijelentette, hogy a Szezei-csatorna biztonsága egyformán érdeke Egyiptomnak és a brit birodalomnak. Mifután az angol csapatokat kivonják az egyiptomi nagy városokból, a csatorna vidékén történő elhelyezésük nem érintheti Egyiptom felségjogait.

— Ezért felkérem az angol kormányt, járjon el ilyen értelemben, de úgy, hogy minden új megegyezés célja legyen az angol-egyiptomi szövetség fenntartása — mondotta Eden.

„Románia helyzete” címmel méltatja a szovjet sajtó a Groza-kormány sikereit

BUKAREST. — (Rador) A moszkvai rádió hírmagyarozója „Románia helyzete” cím alatt lapszemlét ismertetett. A szovjet lapok megállapítják, hogy a Groza-kormány 14 havi működésének eredményei és irányzata híven visszatükröződnek a demokratikus főmb által adott programnyilatkozatban. A szovjet lapok részéről melegen fogadott programponok kijelentést nyújtanak Romániának arra, hogy a közeljövőben elfoglalja helyét az új európai elrendezésben.

A programnak különösen a mezőgazdaság fejlesztésére és modern eszközökkel való ellátására, a fizetéseknek a munkával való összehangolozására, a munkásjóléti intézmények támogatására, az analfabetizmus megszüntetését hivatott kötelező elemi iskolai oktatás bevezetésére vonatkozó részlet nyerték meg a szovjet lapok tetszését.

A sajtó megállapítja, hogy a Groza-kormány programját hajadó szellem hatja át és az jólétet fog biztosítani az ország népe számára, amely különben rövidesen hivatalos választani azok hívei között, akik Antonescu rablóháborúját támogatták és a Groza által képviselt demokratikus erők között.

Körömszakadtáig tagadnak a gettó-per vádlottai

Megkezdődött a tanuk kihallgatása

KOLOZSVAR. — A Népbíróság a gettó-perben csütörtökön egész nap a vádlottakat hallgatta ki. Inezéd-Joksmán ödön, Kolozs megye volt főispánja és Botos János újságíró után Ujvári Irént, Horák Vilmost, Batori Ionát és Enyedli Irmát hallgatták ki, akik zsidó családokat juttattak a Gestapo és a kolozsvári fasiszta rendőrség kezére. Mindnyájan tagadták az ellenük emelt vádat.

Utánuk Mátyás Ferenc dr., Marosvásárhely volt polgármestere állott a bírák előtt. Mátyás azt vallotta, hogy polgármesteri tisztségéről lemondott, amikor látta, hogy a zsidókért nem tehet semmit, de lemondását „nem fogadták el”.

Lax József, aki a vádlott szerint zsidó volta ellenére több deportált társát juttatta hóhérekre, szintén tagadja az ellene emelt vádat.

Nem érezte magát bűnösnek Schmjid Imre dr., Régen volt polgármestere sem.

Szentiványi Gáborról, Háronszék volt főispánjától kihallgatásakor (többek közt azt kérdezték Mató elnök:

— Tudta-e, hogy zsidó vallású magyar állampolgárokat gettóba hurcolnak?

Vádlott: Tudni tudtam, de mindenki tudta, nemcsak én és senki nem tett ellene semmit. Tudta és látta az egész társadalom.

Elnök: A társadalomnak nem volt felelős hátszere, de a főispánnak igen?

Szentiványi is, mint minden vádlott, arra hivatkozik, hogy a rendeletet hajtották végre a megyében.

Az elnök nek is, mint a többi főispánnak és polgármesterek megmutatta a rendeletet, amelynek alapján a sárgacsillag viselőkre kötelezték a zsidókat, majd arra mutatott rá, hogy a gettózásra nem is volt törvényes rendelet, azt mindnyájan Endre László egyszerű utasítására hajtották végre.

Schilling János dr., Szamos megye volt főispánja a törvénytelen gettózásra vonat-

kozó utasításokat azzal súlyosította, hogy gettóba hurcoltatta a kivételzett zsidókat, így a hadirokkantakat, keresztényei házasságot kötötteket és a 6 éven alóli gyermekeket is.

Elnök: Endre László rendelete szerint minden zsidót, aki sárgacsillag viselésére van kötelezve, gettóba kellett szállítani. De a sárga csillag viselése csak hat évtől volt kötelező. Miért hurcolták hát gettóba a hat éven alóli gyermekeket is?

Vádlott: Ezt nem tudom.

Tagadta az ellene emelt vádat Lénárd Zsigmond dr. dési orvos is. Aljtása szerint vajólan az az állítás, mintha ő orvosi segédlet és gyógyszer nélkül hagyta volna a gettóba zárt zsidókat, akik az állandó esőzések ellenére a szabad ég alatt voltak kénytelenek élni. Amikor jelentették neki — mondja a vádlott —, hogy a gettóban elhalt zsidókat az árok szélére kell temetni, Lénárd megvonja a vállát: „Nem baj, ugyanis odavál az egész!” — válaszolja és sem te-metéről, sem gyógyszeréről nem gondoskodott. Lénárd ezt is tagadja.

Geese József, Fekete Mária, Ojáh Sándor, Janosó Rozália... Gyilkoltak, a nők testében vájkáltak, áratlan gyermekeket becselenjették meg, erőszakoskodtak... Tagadnak: igaz, hogy vájkáltak, de nem igaz, hogy... Igaz, hogy mások gyilkoltak, de nem igaz, hogy... Igaz, hogy — de nem igaz, hogy... De ha a maguk szerepét őszere is szigorítják, ha a maguk gonoszságát leplezik is, mint elmondanak az olyan szörnyű, olyan becselen, hogy a bírák megrendültek, a hallgatóság köréből fel-lelir egy hang és a gyengébb idegzetűek elhagyják a termet.

Ezután a szijágyosnyóiak következnek. De azok, akik a legzörnyűbb gettót léteztették, akik az imádkozó, kényekhez az

utolsó imákkal forduló zsidókat csak azért, mert imádkoztak, megbüntették, most semmiről sem akarnak tudni és nem érzik magukat bűnösnek. Lázár József, Vida János, Kovács Mihály, Farhaty Sándor, Angi János, Petővári-Petrik László, Duha Irén és a többiek mind árthatlanoknak mondják magukat. Sándor Béla, Szilágy megye főjegyzője, aki attól is eltűnt a zsidókat, hogy keresztény vallásra térjenek, most tagad, Etelbe tették az általa aláírt rendeletet. Elismerte, hogy az ő aláírása, de emléksébj írta alá — vallotta.

Ekkor a csöndbe beleszólt Pop Simion néppügyész:

— Elnök ur, ez így tarthatatlan! Tiltakozom! Jönnék és azt mondják: nem tudnak semmiről semmit! Jogvégzett emberek és nem tudnak semmit sem arról, amit az egész világ tudott! Ahelyett, hogy férfimódrára azt mondanék: igaz, tetjük, gyávák voltunk ahhoz, hogy ellentétünk Endrének, de bánjuk, a szívünk minden erejével bánjuk — jönnék és tagadnak! Hazudják, mert bítangok, de végké végre tudomás, hogy itt a nép bírósága előtt állanak és úgy viselkedjenek itt, mint ahogy ezen a helyen viselkedni kell!

Az ügyész erősen figyelmeztetése ellenére a többiek is tagadnak. Borbély Kálmán, Beszerce-Naszód főispánja, akit Szlovákia neveztek ki, azt vallotta, hogy éppen a zsidók érdekeiben vállalta a főispánságot, és nem rajta múlt, hogy nem tudott segíteni rajtuk. Vallomásából közben kitűnt, hogy a felügyelete alatt álló gettó 6000 lakójából összesen 700-nak volt felel a feje felett.

Pénteken reggel a tanuk kihallgatását rendelte el az elnök. Jöttek és vallottak. Ez vallomásuk nyomán ott a népbíróság előtt emelt össze a vádlottak minden védekezése.

A tanuvallomásokot következő számunkban közöljük.

HIREK

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi naplójára

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Táborbeszélő 258.

Kolozsvár demokratikus vezetői

megkezdtek azoknak a kőszátraknak az építését, amelyek céljáról már akkor írunk, amikor azok építését egy évvel előlött elhatározták. Az elmúlt román rendszer a Széchenyi-tér minden magyar származású árusát kitelepítette ezekből a kőszátraktól, az 1940 után következő magyar városvezetés pedig az összes románokat telepítette ki innen.

Amikor Északkeletet visszacsatolták Romániához, egyes reakciós román származású kereskedők most már azt kérték, hogy ismét az összes magyarokat telepítsék ki a kőszátraktól, hogy így az 1940 előtti állapotot állítsák vissza. Kolozsvár demokratikus városvezetése, sem az egyik, sem a másik reakciónak nem adott igazat és elhatározta, hogy új kőszátraktat épít a Széchenyi-térre, szemben a régi sátrakkal. Így mind a két nemzetiséghez tartozó kereskedők igénye kielégíthető.

A városvezetés bizonyos elemek, mindmáig elszabották a kőszátrak építését, végülis azonban a demokratikus erők építő akarata érvényesült és a kőszátrak néhány napon belül el is készülnek.

A KOLOZSVÁRI UJSÁGÍRÓK SZAKSZERVEZETÉNEK választmányára csütörtökön délután ülést tartott és azon a vasárnap alakuló irók, újságírók és művészek vegyes szakszervezetének ügyét vitatták meg. A szakszervezet választmányára egyhangúlag döntött, hogy csatlakozik az újonnan alakuló szakszervezethez. Az újságíró szakszervezet ezután, mint a vegyes szakszervezet önkéntes szakosportja fog működni.

TARTALEKOS TISZTEK ÉS ALTISZTEK FIGYELMÉBE! A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság felhívja az összes tartalékos tisztet, altisztet és katonamestereket, hogy katonakönyveik lejármazása végett május 29-én, június 5-én és június 12-én jelenkezzenek, függetlenül attól, hogy milyen korosztályhoz tartoznak.

A GRAFIKAI MUNKÁSOK ELLÁTÓSZERVE május 25-étől kezdve tagjai és családtagjai részére élelmiszert oszt ki.

(*) **ESKÜVŐ.** Alexy Eva és Solyom Sándor ma, szombaton délután 5 órakor tartják esküvőjüket a Farkas-utcai református templomban. Minden külön értesítés helyett.

(*) **HIRDETÉMÉNY.** A kolozsvári Villamos Művek Rt. értesíti igen tisztelt áramfogyasztó közönségét, hogy hálózati munkák elvégzése miatt május 26-án, vasárnap reggel 1/6—12 óráig a Vármegyeházától nyugatra elterülő városrészen áramszünetet tart.

(*) **FOGLYOK, ELHURCOLTAK HOZZATARTOZÓI FIGYELMÉBE!** Az Európa-iroda (Kolozsvár, Egyetem-utca 4. Telefon 778) a szakma keretén belül fogoly, elhurcolt tudakozó csalájt kérésített, mely a rendelkezésre álló eszközökkel igyekszik az egyes nevek után tudakozni, hírapokban hirdetni, szociális szervezetek névsorait megszervezni és a kérdéseket nevekkel használt szervezetekhez eljuttatni. Kérjék fel osztályunkat. Védjéknek soron kívüli elintézés.

A KOLOZSVÁRI RENDŐRSÉG HIREI: A kolozsvári rendőrség feljelentés alapján vizsgálatot indított ismeretlen tettesek ellen, akik május 23-ától 24-re virradó éjjel betörték Bajogh György kolozsvári vegyészitő üzletébe, ahonnan elvitték az összes készletre beadott öltönyöket. — Ugyancsak ismeretlen tettesek május 23-án éjjel behatoltak a kolozsvári utazási irodába és annak pénztárából 20 millió lej készpénzt vittek el. — Farkas Gyula kolozsvári biszku a Szamos partján járszadózott és ekközben egy csomagra talált, amelyben véres ruhadarabok voltak. A rendőrség eljárásit indította annak megállapítására, hogy bűnözők történtek-e. — Orbán János és László, valamint Kamelja László kolozsvári lakosokat a rendőrség tettenértte, amikor a Dózsa-utcaiban varanygot akartak lopni. Munkájukat letartóztatják.

PÁLYAZAT PÉNZÜGYI TISZTVISELŐI ALLÁSRA. A kolozsvári pénzügyigazgatóság lapunk útján közli, hogy a pénzügyminisztérium a foyó évi július hó 1-én felvétel vizsgát tart a megjelölt pénzügyi tisztviselői, ellenőri és pénzügyi ügyintéző állásokra. A pályázati körvényeket a pénzügyminisztérium személyi ügyosztályához (Directoratua Personalului, Serviciul Centralizator) legkésőbb június 15-ig kell benyújtani. A felvételi vizsgákat az egyes megyeiigazgatóságok szakbizonyos tartják meg. Részletes felvilágosítást a kolozsvári pénzügyigazgatóság személyi ügyosztályánál adnak.

Magyar tanítók a dévai mintaiskolában gyarapították tudásukat

DEVA. — A kolozsvári magyar tankerületi főigazgatóság részéről az egyes vármegyei magyar tanítóságának megfigyelésére kezdeményezett kiszállások során Kaji Sándor főtanfelügyelő az elmúlt napokban a hunyadmegyei magyar tanítóságot látogatta meg. Ezalattjával Dévára mintegy 50 magyar tanító gyűlt össze, ahol mintajelentésekkel és előadások meghallgatásával képezték tovább magukat. Erőse Miklós vármegyei megbízott tanfelügyelő a demokrácia neveléséről tartott előadást, Kaji Sándor pedig az általános tanügyi helyzet ismertetése után az erdélyi magyar tanítóság nyelvi magatartására mutatott rá. Hang-

súlyozta, hogy az együttműködés népek megbékélését és a közös érdekeket leginkább éppen a nép között élő tanítóság szolgálhatja.

Az előadások után a résztvevők a nevelés eszményéről s céljáról folytattak hosszús és érdekes vitát.

Kaji Sándor Déváról Petrozsénybe utazott, ahol a szilvágyi magyar tanítósággal folytatott megbeszélés, majd az egybegyűlt tanítókkal együtt a szurdoki szorosba és a hányatelepekre rendeztek tanulmányi kirándulást. Ezenkívül az iskolafelügyelők több hunyadmegyei magyar iskolát látogattak meg, így többek között a hegyek közé ékelte Alpestes község magyar iskoláját is.

Uj rendeletek szabályozzák a tűzifa elosztását és forgalmát

Erdőkitermelő a fogyasztóknak közvetlenül nem adhat el tűzifát

KOLOZSVAR. — A vármegyei közellátási hivatal a következőket közli:

A közellátásügyi államtitkárság a tűzifa ésszerű elosztására vonatkozólag több rendeletet adott ki. A vármegyei közellátási hivatal felhívja a fatermelőket és fakereskedőket figyelemre a fatermelők következő fontosabb szakaszaira:

1. Az 1946. évi április 1-től kezdve minden erdőkitermelőnek foglalkozó fizikai vagy jogi személy köteles az általa kitermelhetett cserkéreg mennyiségét, továbbá a 100 köbméter mennyiséget meghaladó szerszám, tűzifa- és tápfakészletét minden hónap elsőjén a vármegyei közellátási hivatalnak bejelenteni. Külön bejelentendő az erdőben, a raklóban vagy a vasúti rakodón tárolt készlet.

2. A vármegyei közellátási hivatal hozzájárulása nélkül az erdőkitermelők nem adhatnak el tűzifakészleteket.

Semmisnek nyitvánja a 3081—1946. számú rendelet a folyó évi május 9-e előtti létrejött tűzifa adásvételi köteleket, vala-

mint a kiutalásokat. Ezek újból való érvényesíthetése érdekében felhívjuk a fatermelőket és fakereskedőket, hogy készleteiket május 28-ig az 1. pontban előirt módon hivatalunknak jelentésük be. Erdőkitermelők a fogyasztóknak nem adhatnak el tűzifát.

3. A bejelentett tűzifakészletek zároltakkal tartandók, azoknak a vármegyei közellátási hivatal hozzájárulása nélkül történő elidegenítése vagy a szétosztási rendeltetés énkényes megváltoztatása büntetendő cselekmény.

4. A tűzifa ára a szállítás napján érvényben lévő hivatalos ár.

5. Tűzifa vasúton csak a vármegyei közellátási hivatal részéről kiadott szállítási engedéllyel szállítható. Kivételek a katonaság, a CAPS és a CFR részére történő tűzifaszállítások.

6. E rendeletek megszegését a 351—1945. számú törvény szerinti büntető törvénykönyv, illetve gazdasági szabotázs büntetik.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR TANNYELVU IPAROS TANONCISKOLA igazgatósága felhívja az édekeiteket figyelemre arra, hogy az olyan iparosok részére, akik valamilyen okból iparstanonciskolai tanulmányukat nem végezték be, a munkügyi miniszter 6323—1946. számú rendeletével esli tanonciskolai tantolyamok rendezését engedélyezte. E tantolyamok a napokban megkezdődnek. A tantolyamra jelentkezni lehet az iskola igazgatóságánál, Varga-utca 2 sz. alatt.

FEKETE LISTA. A kolozsvári törvényeszk, mint uszorabirodság áruüzletkedését és szabotázsérő Popescu Corneiu bukaresti lakost 600.000 lej, Borcas Gheorghe székelyhídi lakost 50.000 lej, Batrana Nicolae őrharmegyei lakost 100.000 lej, Tiplea Sofran mezőszabolcsi lakost 100.000 lej, Zanea Ioan bjharmegyei lakost 50.000 lej, Trifan Teodor mezőszabolcsi lakost 50.000 lej, Cosina Ejeana szentmiklósi lakost 50.000 lej, Bandi István remetel lakost 150.000 lej, Szabó Mária temesvári lakost 150.000 lej, Madarász Erzsébet kolozsvári lakost 100.000 lej, Dobra Alexandru kolozsvári lakost 300.000 lej, Boros Györgyné kolozsvári lakost 800.000 lej, Strohn Bálint nagyszármási lakost egymillió lej, Basa Árpád kolozsvári lakost 600.000 lej, Kerekes György kolozsvári lakost 200.000 lej, Sipos Anna kolozsmegyei lakost 50.000 lej, Marcu Theodor székelyhídi lakost pedig 50.000 lej pénzbüntetésre ítélté.

FELECAN JANOS 1894. évben született Nagyesküllő községi kisbíró magyar katonai igazolványi lapját, amelyet elvesztett, beszovalgaltatja szerkesztőségünkbe. Igazolt tulajdonosa munkanapokon 10 és 14 óra között szerkesztőségünkben átveheti.

(*) **A VIZMÜVEK** igazgatósága közli, hogy a „Sétányi Nyári fürdő” május 26-tól kezdődőleg az igen tisztelt közönség rendelkezésére áll. Pénztáryítás reggel 1/2 órakor.

(*) **ÖCSKAKERESKEDŐK!** Az öcskeriaccon május 27-től kezdve csak a piac területén fogadják el a kereskedők. Stafuj Negustoresc.

(*) **ÉRTESITES.** Hivatkozva április havi közleményünkre, tiszteltetj értesítjük igen tisztelt fogyasztóinkat, hogy a belügyminiszter 3257. számú rendeletével a Kolozsvári Villamos Művek Rt. villamosenergia egységéről folyó évi január hó 15-iki kezdettel az alábbiakban állapította meg: A) Alapjános világiúság egységár 920 lej kWóra, házartási 850 lej, állami intézmények villanyegységára 820 lej, állami kórházak villanyegységára 630, városi tisztviselő villanyegységára 460, állami tisztviselő villanyegységára 690, kórtóljan használati idejű erőátviteli egységár 650, ugyanez évi 251 és 750 használati óra között 600, ugyanez évi 751 és 1500 használati óra egységár 546, kortóljan használati idejű erőátviteli egységár 566, ugyanez évi 251 és 750 használati óra között 520, ugyanez évi 751 és 1500 használati óra között 450, ugyanez évi 1501 és 2500 használati óra között 427, ugyanez évi 2501 használati óra felett 350 lej kWóra. Jelen egységárak és az áprilisban közölt egységárakból eredő különbözeteit legközelebbi számlázáskor rendezzük. Közöljük egyúttal igen tisztelt fogyasztóinkkal, hogy a villamosfűtésre és fűtésre felhasználni energiát, amennyiben annak mérése külön ketős árdíjszabású fogyasztásmérővel történik, ismét kedvezményes számlázásuk.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

A „Parasztecsület” és a „Bajazzok” a kolozsvári román operában

A két dalmü szinte ikreként áll az operaműsorokon. Sikerük és népszerűségük gyökerét abban kell keresnünk, hogy műveikben úgy játszanak, mint Leoncavallo az olasz népdal lényegét tudta zeneileg kifejezni.

A „Parasztecsület” vezetői közül kiűnt Silvia Florea-Soltischi szép alt hangjával, Silvia Tiron biztos szinpadai játéka és Cornel Ivan paraszti Alfója. A zenekart Rónai Antal vezényelte biztosan, nagy gyakorlattal.

A „Bajazzok” előadásában örömmel tellett Gogu Simionescu férfias Teniójában, Lya Hubic tiszta csengésű hangjában, Andreescu drámai vidéki színigazgatójában. Popa Mircea művelt zeneiességi karmester volt.

Az előadások jók voltak, a karok tömőten szólottak. A díszletek Widmann dícsérték. A szinpadon itt-ott sok a felesleges, indokolatlan futkosás. Ezen könnyen segíthetne egy játékmester. (L.)

Ma, szombaton és holnap, vasárnap is két előadást tart a kolozsvári Magyar Színház

KOLOZSVAR. — Ma, szombaton este, másodsor kerül szinre a tegnapi esti bemutatón komoly, nagy sikert aratott Eftimiu vigjáték, az „Ember, aki látta a halált”. A bemutató közönsége lelkes tapsokkal jutalmazta a szerző, a rendező és szereplők munkáját. Ma délután az ifjuság és a jögyermékek részére „A búvós festék”-et adják elő nagyon olesó ifjusági helyárrakkal. Holnap, vasárnap délután 4 órai kezdettel népszinműelőadás lesz. Szigei József legszebb népszinmű kerül szinre, nagyszerű szereposztásban. A „Sárga esikő” előadását áldozcsütörtökön délután megisméltik. Vasárnap este Lehár Ferenc „Eva” című operettje szerepel a műsoron.

A SZOCIALDEMOKRATA PART magyar nyelvű kolozsvári naplójának, az „Erdély”-nek vasárnap délelőtti fél 11 órai kezdettel hirdeti irodalmi magazinja, az Iró-, Zenés- és Színészszakszervezet közgyűlése máj 26-ára beúaszódott el.

DEMETRIAD HANGVERSENYE A MUNKÁSSÁG RÉSZÉRE. A Bajcesu-Athenaon rendezésében ma, szombaton délután fél 6 órai kezdettel a kolozsvári szervezett munkásság részére A. Demetriad, a híres zongoraművész ingyenes hangversenyt ad. Műsorán Bach—Bussoni, Chopin és Debussy szerzeményei szerepelnek. A belépésre jogosító műsorokat a szakszervezeti tagok a MÁGISZ szervezetet jegyirodájában (Kossuth Lajos-utca 5) vehetik át. Ugyanitt színházjegyek állandó elővételben kaphatók.

A színház és mozik műsora:

KOLOZSVARI „SZENTGYÖRGYI ISTVAN” ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ: Szombaton délután 4 órakor: A búvós festék. Ifjusági és gyermekelőadás nagyon olesó helyárrakkal. Sorozatszám 11. Szombaton este 7 órakor: Ember, aki látta a halált. Eftimiu Victor remek vigjátéka másodsor. Napj bérlet 16. Sorozatszám 40. Vasárnap este 7 órakor: Sárga esikő. Népszinműelőadás. Sorozatszám 41. Vasárnap este 7 órakor: Eva. Lehár Ferenc operettje. Sorozatszám 42. Hétfőn este 7 órakor: Szonja. A Magyar Népi Szövetség tagjai és a szervezett munkásság részére. Sorozatszám 43.

NAGYVÁRADAI VÁROSI SZÍNHÁZ: Szombaton délután: Eltörtött a hegedűm. Este: Koldusdiák. Lóránt György felépésével. Vasárnap délután és este Koldusdiák.

KOLOZSVARI ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA: Szombaton délután 3 órakor: Rigoletto. Este 7 órakor: Nebánysvíg. Vasárnap délután 3 órakor: Strókinondó asztronózság. Este 7 órakor: Márta.

KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA: Capitol: Harcom és gyilkosságaim. Hitler Adolf Gyete a múlt világháborúól gyilkosságain keresztül a náciizmus bukásáig. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtti 11 órakor matiné. Corso: Kisebítés. Karády Katalin, Nagy István és Bulu Emma a főszerepekben. Vasárnap 11 órakor matiné. Munkás: Aranyláz. Főszerepekben Charlie Chaplin (3, 5, 7, 9). Selco: Aranyláz. Charlie Chaplin legnagyobb alakítása. Royal: Három fiú és egy lány. Vasárnap délelőtti 11 órakor matiné. Uránia: A cárné papucsa. A Muzsolyva Nagyopera művészeivel. Csajkovszky operája.

Krateyl-cirkusz este 8-kor

Az „Agudat Israel” női osztálya május 26-án, vasárnap délután 5 órakor az Eötvös-utca 12 szám alatti helyiségében **fagyalt-délután** rendez, árvái és beteget javára. Minden zsidó testvért szivesen lát a Vezetőség.

Zene **Tánc**

A nyári estéket töltsd a

DÉNE KERTHELYISÉGBEN!

Március 6-utca (Szentegyház) 34

Kösz idő eselen az emeleten kellemes étterem-helyiségek. (Zsidó menza).

Kitünő italok, hideg és meleg konyha, figyelmes kiszolgálás!

Harry hangulat zenekara szórakoztat. — Andréa Ducy énekel.

Kötelesség-szökevények

védelmünk körül — minek is tagad-
— panaszkor hallatszanak s meg is
mondjuk nyomban, hogy ezek a pana-
— igen-igen sok esetben nagyon is indok-
— S ezen a téren nem állhatunk ha-
— mert hiszen vegyeslakosságú vi-
— a fasiszta maradványok támadó
— nek ostroma leginkább a mi népünk
— an csattan. Jogászainknak, jogvédő iro-
— kemény munkát kell ma népünk
— végezniük s a közösség iránt felelős-
— érző jogászok a magyarság egységes
— szertébe tömörítve többet használhat-
— népünknek, mint bármikor.

pedigát is hozhatunk erre. A bukaresti
— ponti jogügyi iroda jogászai, a legna-
— bb nélkülfözések közepette is, szakadat-
— el dolgoznak. Igényük csak egy volt:
— nek érdekeinek érvényesítése és védelme.
— is érdemelték, hogy a brassói szász
— öbzottság ülése példaként állítsa őket
— számlák elé.

— hasonló példát fel lehetne hozni nem
— megyei szervezet életéből is.

— sajnos azonban nem mindegyikéből. Mert
— ny vannak még szervezetek, ahol a föld-
— res nép azért nem juthat jogvédelemhez,
— az önmagát nagy garral demokratá-
— hirdető ügyvéd a pénzt nézi és nem a
— adatot.

— hányan vannak akik annakidején — át-
— kelni a nehéz napokat — behúzódtak
— szervezetükbe s maján jó klientúrát ka-
— rítottak maguknak — s közben a reak-
— sionisták is megerősödtek — cserben-
— gyták örhegyüket, szervezeti irodájukat.

— bizony a földosztásból kiszorított, ju-
— ralként megfosztott, sok esetben ma-
— ráságáért bántalmazott kisember hlába
— jogál a jogügyi irodában, csak nem jön
— „ügyvéd testvér”, hogy jogi tanácsot
— jon, eredményes védelmet nyújtson.

— A legszomorubb, de ugyanakkor a legter-
— szetesebb is, hogy ezekből a kötelesség-
— szökevényekből kerülnek aztán ki a bizal-
— os összejövetelek magyarkodói, a Magyar
— Népi Szövetség öcsarlói, a demokrácia rá-
— mázói is.

— Szóval: ez így nincsen jól és meg kell
— változtatni. Vagy magától, a ma beteg jóézés
— a kötelesség közösségi felelősség termé-
— kes újraéledésével, vagy a maga élet-
— szertéit dolgozó és harcoló magyarság kö-
— szegi parancsára.

**Félmilliárd lejt raboltak el
ameritlen tetteik a bukaresti
vájai követség kereskedelmi
attaséjának lakásáról**

BUKAREST. — Vakmerő rablótáma-
— s szenvedő alanya lett Karol Amlinger,
— bukaresti svájci követség gazdasági bi-
— zottságának vezetője. Három eddig még
— ismeretlen felfegyverzett egyén — fényes
— kappal — behatolt a kereskedelmi attasé
— Bulevardul Lascar Catargiu 15 számú ház
— földik emeletén lévő lakásába, ahol tör-
— netesen csak a kereskedelmi attasé fe-
— sége volt otthon.

— Revolvért szerezve az asszonyra, össze-
— kötötték kezét és lábait, majd ronggyal
— kötötték a száját. A rablók felfeszítették
— lakásban lévő pénzeszekrényt, melyből az
— szes ékszármakot és készpénzt, több mint
— félmilliárd lejt, elraboltak. A kereskedel-
— mi attasé hivatalából hazatérve, össze-
— kötözve, eszméletlenül találta meg felesé-
— t a lakásban. Feljelentésére a buka-
— resti rendőrség széles körben megindított
— a nyomozást a vakmerő rablók kézre-
— ritésére.

**Délkelet-Európa népei nagyon sokat
tanultak a háboruból**

— írja a moszkvai „Novoje Vremja“

MOSZKVA. — A „Novoje Vremja“ című szovjet folyóirat „Régi és új irányzatok a nemzetközi politikában“ címen vezércikket közöl, melyben többek között a következőket állapítja meg:

— A háboru alatt is voltak komoly véleménykülönbségek a Szovjetunió és az angolszász hatalmak között. Akkor azonban a közös ellenség ellen vívott küzdelem, a közös veszedelem tudata háttérbe szorította az ellentéteket. Am aghogy véget ért a háboru, megkezdődött az ellentétek kiélezése. Most időszerű felvetni a kérdést: hajlandó-e a három nagyhatalom a békében is együtt folytatni az együttműködést?

— Tagadhatatlan — folytatja —, hogy a világszerte irányuló törekvések újra meg újra előtérbe lépnek. Ezeknek azonban a múltban sem volt sikerük és a jelenben is csak meddő kísérletek.

A „Novoje Vremja“ cikkírója leszögezi ezután, hogy bizonyos angol és amerikai lépések nem mindig szolgálják a tartós békét, sőt a nemzetközi reakció malmára hajtják a vizet.

— Kelet- és Délkelet-Európa népei nagyon sokat tanultak a háboruból — írja ezzel kapcsolatban — és amikor az angolszász proféták felszólították őket, hogy nyugati mintára rendezzék be politikai életüket, ezek az országok a maguk útján haladva, a széles néptömegekre támaszkodó demokráciájuk rendszerét választották.

A szemleirő megállapítja, hogy Délkelet-Európa népeinek eme választása nem tetszik bizonyos külföldi köröknek, amelyek képtelen-nyomon azt kezdik hangoztatni, hogy a kelet- és délkelet-európai országokban nincsen igazi demokrácia. Két következtetést von le ezekből a bírálatokból:

— 1. Az angolszász országok reakciós körei meg akarják nehezíteni a délkelet-európai demokrácia megerősödését, mert attól fének, hogy ezeknek példája más népeket is követésre talaj ösztönöznél.

— 2. E hírlatok mögött nagyvonalú szovjetellenes kampány rejtezik. A reakciós körök szeretnék eltávolítani a Szovjetuniót az angolszász hatalmaktól. Ez érthető is, mert az angolszász ipari és pénzügyi magnások szemében nagy számban a Szovjetunió — fejezi be fejtegetését a „Novoje Vremja“ munkatársa.

**Kötelet kapott Fekete-halmy-Czeydner
az ujvidéki hóhér**

Szombathelyi Ferenc volt vezérkari főnök büntetését életfogytiglani börtönre emelték fel

BUDAPEST. — A magyar Népbíróság befejezte Fekete-halmy-Czeydner volt altábornagy, a délvidéki hóhér háborus bűnperének tárgyalását. A tárgyalás folyamán rendkívül súlyos terhelő vallomást tett a vádlott ellen Babos József hadbírózredes, aki a Kállay-kormány uralma idején az ujvidéki kegyetlenkedések perét tárgyalta.

Elmondta, hogy az azóta Jugoszláviának kiadott Grassy, a vádlott elsőszámu segítőtársa, a volt altábornagy jelenlétében számrehányásokat tett az ujvidéki vérengzések harmadik irányítójának, Zöldy Mártonnak, hogy a „tisztogatások“ az első napon nem voltak eléggé eredményesek.

Fekete-halmy ekkor keményen rászólt Zöldyre:

— Több eredményt várok!
— Most már értem Nagyméltóságodat: hullókat akar látni! — válaszolta a százados.

Később, amikor megmutatták neki az áldozatok szárait, Fekete-halmy-Czeydner megdicsérte a vérengzések vezetőit, kijelentvén, hogy minden jól és rendben van.

Bár a vádlott a tárgyaláson minden terhére rótt bűncselekményt tagadott, a vád, részben az akkor ujvidéki főispán jelentése alapján, részben pedig magának a vádlottnak rendelteti alapján valamennyi vádpontot bebizonyította. Így a Népbíróság kötéltálati halálra ítélte Fekete-halmy-Czeydner volt altábornagyot.

A Magyar Népbíróságok Országos Tanácsa ítéletet hirdetett Szombathelyi Ferenc volt vezérkari főnök bűnyügyében, akit első fokon tízévi fegyházra ítélték. A NOT életfogytiglani fegyházra súlyosbította ezt a büntetést.

Szombathelyi helyettesének, László-Lauschek Dezső volt vezérezredes háborus és népellenes bűnyügyét most tárgyalja a budapesti Népbíróság.

**Meg kell szüntetni
a liberálisok gazdasági kulshelyzetét**

— követeli a „Scanteia“

KOLOZSVAR. — Több cikkben mutattunk rá arra, hogy a romániai magyar nép gazdasági felvirágzásának legfőbb akadálya a Nemzeti Bank reakciós vezetősége. A Demokrata Pártok Blokkja kormányzási programjának azzal a pontjával foglalkozva, amely a Nemzeti Bank államosítását irányozza elő, a Scanteia, a Román Kommunista Párt központi lapja, cikket közöl, melyben lerántja a leplet a Nemzeti Bank reakciós vezetőiről.

A cikk közli, hogy a Nemzeti Bankot 1880-ban alapították és a bankjegyek kibocsátásának egyedjoguságával ruházták fel, ugyanakkor megbízást kapott a hitelélet megszervezésére is.

Ugyancsak a Nemzeti Bank finanszírozza a magánbankok ugynevezett viszleszámítolását is. A történelmi pártok uralma alatt olyan törvényeket hoztak, amelyek értelmében a Nemzeti Bank az ország összes magánbankjait ellenőrizheti. A Nemzeti Bank kezébe jutott a romániai ipar egyharmada és ok bocsátanak hitelleket az állam részére, ha az állami jövedelmek nem fedezik a kiadásokat.

Megalapításakor a Nemzeti Bank egyharmada az állam kezében volt, később az állam visszavonult és így a Nemzeti Bank teljesen magántársasággá alakult. Ma az állam tíz százalékkal van érdekelve a Nemzeti Banknál. A Nemzeti Bank vezetői és részvényesei a Bratianu-féle reakcióhoz tartoznak. Ezek aztán mindent elkövetnek, hogy a gazdasági életet szabotálják. A Nemzeti Bank igazgatóságából legujjabban két tagot, mint háborus főbűnöst, a Népbíróság elé állítottak.

A lap ezek után arra mutat rá, hogy a liberálisok gazdasági kulshelyzetét meg kell szüntetni és a Nemzeti Bankot államosítani kell, mert csak egy államosított Nemzeti Bank biztosíthatja a gazdasági élet ujjaépítését.

**A Vörös Hadsereg lapja
Maniuék tevékenységéről**

BUKAREST. — A „Graiul Nou“, a Vörös Hadsereg románnyelvű lapja, „A Szovjetunió és a Grozákormány“ címmel hosszasan foglalkozott a román belpolitikai élettel és Maniuékról szólva, a következőket állapította meg:

— Amint azt tudjuk, Maniu a román háborus főbűnösök perének tárgyalásakor kijelentette, hogy nehéz időkhelyben minden románnak kötelessége támogatni azokat, akik a hatalmon vannak. Ezen az alapon támogatta Maniu és csoportja a Szovjet ellen háborút viselő fasiszta Antonescu-kormányt. Jellemez azonban, hogy most, amikor Románia minden erejével a háboru okozta sebeket gyógyítja, Maniu egyáltalán nem tartja szükségesnek, hogy az ország szovjetbarát politikát folytatók demokrata kormányát segítse.

— Tehát álláspontja az, hogy a fasiszták és a Szovjetunió ellenségeinek támogatása hazafias ügy, a demokrácia és a Szovjetunió barátainak segítése viszont hazafiatlanság cselekedet. Vajjon nem világos-e, hogy Maniuék „hazafiaságának“ semmi köze sincs a román nép hazafiaságához?

— A „történelmi“ pártok a kormány ellen folytatott harcukat a „bírálat“ és a „viták“ ruhájába igyekeznek öltöztetni. A demokrácia elvei szerint ez természetes volna. Mint akármilyen más kormányának, a Grozákormányának is megvannak a maga hibái és gyengeségei. Hibát csak az nem követ el, aki nem dolgozik. Ezért szükséges van egészséges és tárgyilagos bírálatra. A becsületes és lojális ellenzék kötelessége, hogy az ország javára és ne a maga önző pártérdekeire gondoljon, éppen ezért lojális és tárgyilagos bírálatot kell élnie. A „Dreptatea“ és a „Liberalul“ hasábjain azonban könnyen fedezhet fel az ember szitkozódást és az utcai hangot, de tárgyilagos kritikával sohasem találkozhat ezekben a lapokban.

**Franciaországi hadifoglyok
érkeztek Erdélybe**

KOLOZSVAR. — A feloszlott Maginot-vonalbéli légeréből, főleg Elzász-Lotharingia területéről érkezett haza Erdélybe mintegy hatvan erdélyi, elsősorban marostorodai magyar hadifogoly. A hazatérők elmondták, hogy a franciák jól bántak velük s nem rajtuk mult, hogy a legelőjén, a kifosztott és háborútól felperzsel Elzász-Lotharingiában sok pusztult el közülük az inség miatt. Később azonban kielégítő élemezés biztosította életbenmaradásukat, úgy, hogy a túlélők teljes testi épségben térnek most hazájukba. Magyarországon ezidőszert még vagy két vonatszálitmány hadifogoly várja szétosztását illetőségi helyére.

Itt hívjuk fel Kolozsvár és a környékbeli falvak jóérzésű lakosságát, hogy a hazatérő foglyok továbbsegítésére vigyenek pénzbeli segítséget a Hazatérők Otthonába.

**Forint lesz
az új magyar pénz neve**

BUDAPEST. — A magyar rádió csütörtök esti adásában közölte, hogy az új magyar pénz, mely augusztusban kerül kibocsátásra, nem „Ujpengő“ elnevezésű lesz, hanem „forint“ és „fillér“.

Az új pénz kibocsátásakor fémpénz is kerül forgalomba. Ezüst ötförintosok, valamint egy és kétförintos alumínium érmék, valamint 10 és 20 filléres rézermék. A pénzermék hátlapjára az 1848-as címer lesz rávéve.

A kolozsvári zsidóság

május 22-én tartott népgyűlésének határozati javaslatáról lapunk előző számában számoltunk be. Ma, amikor a nemzetközi reakció nálunk is újabb zsidóellenes hangulatot igyekszik teremteni, a kolozsvári zsidóság rendíthetetlen sziládsággal tartja hitet a demokrácia s a demokrata szervezetek mellett. Ezért említi ki különösen is a kolozsvári zsidóság határozatai közül a következő pontot:
„A népgyűlés előkelti szándékát megerősíti, hogy az együttélő népek demokrata közösségével együtt a fasiszta maradványainak és a reakciónak kiirtásáért és egy szabad, valóban demokrata élet megteremtéséért fog küzdeni“.
Ebben a küzdelemben a demokrata zsidóság mindig számíthat a demokrata magyarság együttműködésére.

**Butorfi, szőnyeget,
vaskasszát varrógépet
olcón**
SZÉKELYNÉL POSTAKERT-UTCA 14
Vétel és eladás. Bizományba elfogadok és közvetítek.

Jó és olcsó bor
Pap-utca 77
SZILVESZTERNÉL
Veszek
16 mm trükkfilmet
Dr. Kiss Egon
Unió-utca 18.

CAPITOL-MOZGÓ
Szombaton premier!
A francia filmgyártás legujabb filmje:
HARCOM
és
GYILKOSSAGAIM
(MITLER ADOLF: MEIN KAMPF)
A filmben Hitler élete és összes gaztettei vonulnak fel a legjobb francia színészek közreműködésével. Főszerepben:
LINE HERO KARL ROGER ALAIN CUNY

Műsor előtt a legujabb amerikai híradó.
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. — Vasárnap d. e. 11 órákor maíné.

APRÓHIRDETÉSEK S P O R T É L E T

ADÁS-VÉTEL

VESZÉK és eladók használt ruhát, fehérneműt. Kossuth Lajos-utca 7, Domokos. 454

FIGYELEM! Legolcsóbban vásárolhat Kolozsváron férfi és női varrógépeket, kerékpárokat Weisz gépkereskedésében, Horrea-ut 56. 488

EZÜSTÖT magas áron vásárolunk. Urbansky és Kérdő ékszerüzlet, Szabadság-tér 24. szám. 879

PERZSASZÖNYEG, butor, írógép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20. Telefon 508. 1067

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbéli legmagasabb áron vesznek. Dávid Ferenc-utca 12. F

VESZÉK és eladók ócska ruhákat, fehérneműt. Rusu, Dávid Ferenc-utca 3. 1287

KONYHÁK modernnek, rekamiék és kombinált szekrények, furniros asztalok és székek, sőtét hálószoba, diófurniros modern ebédlőberendezés és komód, egyes szekrények régi konyhakredencek stb. eladók. Malinovszki-tér 6, Szentegyház-utca sarok. Klein. 1287

EBÉDLŐ diófurniros, egészen finom kivitelben minden elfogadható áron eladó. Megbízva Klein, Malinovszki-tér 6, Szentegyház-utca sarok. 1287

BUTORVASARLÓK figyelmébe! Tordai-ut 9 szám ajtán mindenféle butorok kaphatók, a leggyorsabbtól a legjobb kivitelűig, használtak és újak, ugyancsak vesznek és cserélik butorokat. Vizaknai. 1287

BUTOR, perzsaszőnyegeket, írógép és mindenféle értéktárgyak vétele és eladása, ugyancsak bizományba elfogadók. Malinovszki-tér 6, Szentegyház-utca sarok. Klein. 1287

HASZNÁLT ruhákat és mindenféle használt dolgokat vesznek és eladók. Szabadság-tér 19, Grünfeld. 1346

KÉT darab diópulituros fotel asztalával eladó. Amurg (Ajkony-utca) 39, délután 2-6-ig. 1379

JÓKARBAN lévő motorkerékpár-alkalmazási eladó. Szent László-utca 47, III. kerület. 1375

ÍRÓGÉP hosszukocsis és portabil Continental, valamint Olivier irodai gép eladó. Varrógép, kismotor és kerékpár javításokat vállalok. Minorita-utca 3, udvarban. 1373

MODERN hálók, rekamiék, kombinált szekrény, írógép, varrógép, Schöberl-ágyak, rádióasztalok, íróasztalok, szekrények, ebédlők, könyvszekrény stb. kaphatók Kanyaró-nál, Kossuth Lajos-utca 14. 1363

FIGYELEM! Egy jókarban lévő Singer nagy szabóvarrógép eladó. Malom-utca 20, udvarban, Klein. 1346

EGY tojásfeltevő gép eladó. Weisz, Horrea-ut 56. 1329

MODERN kombinált szekrény és egy rekamié eladó. Bethlen-utca 8, asztalosnál. 1323

KOMBINÁLT szekrény 800.000 lej, rekamiévasz furniros 350.000, gyermekágy sodronnyal 160.000, perzsaszőnyeg 250.000, konyhaszekrény 104.000, sodronyos ágy 20.000, antik tükör komód 130.000, matrác 20.000, asztal 35.000, szanittükör 80.000, ágy 30.000, ruhásszekrény 60.000, kárpított szék 40.000, kombinált szoba, ebédlő alkalmi áron eladó. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20, Telefon 508. 1421

PHILIPS rádió, új típus, eladó. Kötő-utca 3, emelet. 1414

ELADÓ 2½-3 vagon prima transport boroshordó, esetleg bérbeadó. Érdeklődni 863 telefonszámánál. 1404

ELADÓ 8 hengeres Ford-motor új dugattyúkkal, furva nem volt, teljesen felszerelve. Ugyanott komplett Klöckner-ajváz differenciáljal, kabinnal és rakterülettel eladó. Cim a kiadóban. 1404

KIFOGASTALAN állapotban lévő diófa-ebédlő, két szekrény, egy tojásfeltevő eladó. Krizbai-utca 42-44, 8. ajtó. Ugyanott egy férfi kamarnőbőny, tiszta új, eladó. 1395

SPORT gyermektojás és íróasztal sürgősen és olcsón eladó. Taksony vezér-utca 26. 1444

ELADÓ modern konyhák festve és featellen. Móccok-utca 6, asztalosnál. 1445

DALSZEKRÉNY erősítővel eladó. Malom-utca 24, asztalosműhelyben. 1441

JÓGSZEKRÉNY, vattás új papán, libatoll párnák, rece duplaágyterítő eladó. Dónát-ut 92. 1457

RADIO 3+1 lámpás 500.000-ért eladó. Csörtör-utca 11. 1451

ELADÓ egy 3+1 lámpás üzembépes Philips-rádió és egy hegedű tokkal. Budai Nagy Antal-utca 7. II. emelet 6. 1464

ORION 2+1 lámpás rádió eladó. Deák Ferenc-utca 6-8, II. emelet, 43. szoba. Érdeklődni a házfelügyelőnél. Ugyanott egy vasgyermekágy eladó. 1459

ELADÓ finom világos hálószoba, kristály-callár, antik francia gobelinfüggöny, butor-behúzóknak selyembrokat, díszlámpák stb. Dózsa György-utca 19, I. emelet, háztulajdonosnál. 1436

EGY jókarban lévő férfi kerékpár eladó. Cim Szabadság-tér 21. 1423

MEGVÉTELRE keresek kisebb műalmi berendezést. Választ a lap kiadóhivatalába „Műalmom” jellegre kérek. F

VAS fehér gyermekágy eladó. Trefort-utca 3, I. emelet. 1434

RÖMIT (csont CAM) megvételre keresek. Haffner borkereskedés, Dózsa György-utca 24. 1426

EGY karikahajós süllyesztős jó varrógép eladó. Érdeklődni délelőtt Méhes-utca 69 alatt. 1430

TÉGLA és építkezési anyagok eladók. Horrea-ut 62, bontásnál. 1427

RADIO modern, 4+2 lámpás eladó. Szappan-utca 32. 1460

UTAZÓBOROND, vaságy sodronybetéttel olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1484

ULTRAMODERN 6 lámpás rádió eladó. Téglás-utca 88. 1477

ÉPÍTKEZÉSŐL megmaradt új téglá és cserép eladó. Megtekinthető Györgyfalvi-ut 130 alatt. 1476

ZONGORA „Sting” original” rövid, alig használt, eladó. Cim a kiadóban. 1474

MODERN diófurniros kombinált szoba, kanapé, lakkeszített kombinált háló, függönyrud, függönyök, kétszemélyes rekamié, gyapjuszőnyegek, kerek asztal, töltött székek minden elfogadható áron sürgősen eladók. Szappan-utca 18, Bergerné. 1487

KERÉKPÁRGUMI új, két kerékre komplett, eladó. Érdeklődni Mária királyné-utca 40, „Libetas”-nál. 1469

ELADÓ női ballon, magyar lemezek, férfi bicikli, patefon, női ruhák és ágyneműk. Brassai-utca 16, Savu. 1488

ELADÓ fekete antilopcipő, piros vászon-szandál, harmincnyolcasok, kis- és nagy böndök, rojtos kendők, antik és modern ékszerek, pulituros evészközdoboz, csiszolt tükörök, díszlámpák stb. Széchenyi-tér 1, I. emelet, 4. 1436

ALKALMAZÁST KAPHAT

KÖRKÖTŐGÉPHEZ 10-es hengerrel rendelkező munkásnőket keresek. Baruch, Horrea-ut 79. 1293

MEGBIZHATÓ, jóízlő mindenest azonnalra keresek. Gyula Pál-utca 21. 1321

ELELMISZERÜZLETHEZ pénzes társat keresek. Árpád-ut 52, 1-3-ig. 1358

TANULÓT felvesszünk. Hory Mária fényképzési műterem, Dózsa György-utca 7. 1347

PÉNZES társat keresek több szakmából szakképzettséggel bíró egyén textil, kötött, rövidáru vagy bármely más üzletág megindításához. „Jó üzlet” jellegre. 1396

A MAGYAR Népi Szövetség nagybányai tagozata szervező és előadóképesseggel rendelkező titkárt keres. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével a szervezet címére (Lendvay-utca 1) legkésőbb június 5-ig kér a vezetőség. F

EGY idősebb nőt bejárnónak keresünk. Kossuth Lajos-utca 3, cukrászda. 1486

FÉNYKÉPÉSZ segédet, aki a szakma minden ágában járatos, azonnal felvesz. „Electrofoto”, Kossuth Lajos-utca 29. 1478

GÉPLAKATOS segédet felveszek. Árpád-ut 20, gépjárató műhely. 1468

SZERENYIGÉNYŰ házvezetőnőt keres iparosember. Megbeszélés délután 4-től. Pata-utca 42, 3. ajtó. 1463

MEGBIZHATÓ mindenest keresek. Lincsegy-utca 3, 12-3-ig. 1452

GYAKORLOTT kizsujgálókisasszonyt keres a Sebők cukrászda, Szentegyház-utca 1. 1498

MEGBIZHATÓ, komoly mindenest keres Parcos drogéria, Dózsa György-utca 13. 1461

ALKALMAZÁST KERES

HÁZVEZETŐNŐ több évi gyakorlatjal állást keres magánosnál vagy intézménynél. Colonia Breaza 34, Cora. 1437

SOFŐR-mechanikus állást keres. Cim Betegsegélyező hátsó épület, Tuzson. 1435

HÁZMESTERI állást keresek takarítás ellenében. Címeket „Megbízható” jellegre. 1435

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ ház a Budapesti-utca 28. szám ajatt. 75.000.000 lej. 1415

MEGVÁSÁROLOK parcellát, kisebb házastelket és gyümölcsös. Vastie Lupu-utca (volt Kazinczy-utca) 52. 1231

Eladó bérház

a Március 6 (volt Szentegyház) utcában szabadkézből. Emeletes 20 szobából álló bérház. (gáz bevezetve), ügynökök kizárva, csak vevőkkel tárgyalok. Cim a kiadóban.

Jókarban lévő

24-es keretfűrész

(galleri) lehetőleg gyorsjárattal keresünk megvételre.

Cim a kiadóhivatalban.

A magyar válogatott Kolozsváron, az Universitatea Budapesten játszik

Tíz kolozsvári játékos a román válogatott keretben

KOLOZSVAR. — A Magyar Labdarugó Szövetség értesítette a Román Labdarugó Szövetséget, hogy a magyar válogatott csapat május 31-én reggel 8 órakor érkezik Bukarestbe, a Román Labdarugó Szövetség részéről rendezésre bocsátott háló-kocsival.

A MLSz úgy döntött, hogy a magyar válogatott együttes Bukarestből visszatérőben június 5-én délután 6 órakor „Budapest válogatott” néven Kolozsváron játszik a város válogatottjával. A MLSz levélben, amelyet Kolozsvárra küldött Müller Elemérrel, az Universitatea volt edzőjével, arra kérte az itteni labdarugó alkerületet, hogy a kolozsvári mérkőzést dr. Russu Gabriel vezesse.

A MLSz június 2-ára meghívta a kolozsvári Universitatea labdarugó csapatát Budapestre. A kolozsvári egyetemi csapat a magyar fővárosban előmérkőzés fog játszani a „Barátság” Központ válogatottjával. Ennek a mérkőzésnek visszavágója pünkösdkor lesz Kolozsvárt.

A magyar válogatott ellen készülő román válogatottkeretben egyébként 10 kolozsvári labdarugójátékos szerepel és pedig: Coracu, Straja, Joja, Nistor, Felecan IV., továbbá a Kolozsvárról elszármazott Vass, Pál, Perényi, Reinhardt és Fábán II.

A Victoria és Sanitas-Haggibbor megerősített csapattal játszanak vasárnap

KOLOZSVAR. — A vasárnapi labdarugó műsor főeseménye a Vitoria-Sanitas-Haggibbor mérkőzés lesz, amelyre mindkét csapat több játékosal erősíti meg együttesét.

A nagy mérkőzés előtt a Játékvezetők Testülete csapata a Victoria öregék ellen, majd fél 3 órai kezdettel a Rutenji a Schull kendergyár csapatával játszik előmérkőzést.

SPORTHIRADÓ

A Vasas uszószakosztálya pénteken este értekezést tartott, amelyen az egyesület 74 uszója jelent meg. Leitersdorfer Ferenc, a szakosztály vezetője bejelentette, hogy a városi nyári fürdő megnyitásával május 26-án vasárnap az uszósok is megkezdődnek.

AZ URUGUAY-TEXAS visszavágó mérkőzés iránt, amely ma, szombaton délután fél 6 órakor kerül előtérbe a városi sporttelep nagypályáján, nagy érdeklődés nyilvánul meg. Chendrea László, a Texas csapatkapitánya cigánynevelven tüdővízi a barnabőrű csapatot, virágosokot nyújt át, majd zászlócsere után indul meg az izgalmasnak ígérkező küzdelem.

A rendezőség 1500 lejes egységes áru beépőjeget állapított meg. A szünetben a Kétyvízköz cigánynevelőből alakított „Lapos tere” énekkara a „Káná hómá paprikáshin ehhaj”, „En a téglagyárban lakom” és a „Káná gyászó gyorsvonati” dajkát adja elő.

A középkorai labdarugóbajnokság legújabb eredményei: Református kollégium-Tanítóképző 3:0 (3:0), Kereskedelmi Iskola-Ortodox gimnázium 2:1 (0:0).

A Dermatá kosárlabdázói szombaton és vasárnap Marosvásárhelyen szerepelnek a Dermagan ellen.

KIS családi ház eladó. Brétfű 34. 1028

FORKALMAS helyen eladó 5x5 méteres sátor, megfelelő garázsnak is, Muresánál, Kossuth Lajos-utca 28. 1312

KERESÜNK kétszer 1 szoba, konyhás lakást, esetleg butorozva a Dézsma-utca közepében. Lelepett fizetünk, ügynököket fizetünk. Telefon 265. 1328

KERESÜNK 2 szoba komfortos lakást a központban vagy vilánegyedben. Lelepett fizetünk, ügynököket díjazunk. Telefon 265. 1344

ELCSERÉLNEM Dermatához közel lévő szoba, konyha, speizos lakásomat. Érdeklődni Csaba vezér-utca 15 alatt, Szakács Sándornál. 1412

SZOBÁ, konyhámot kevés butorral átadnám vagy elcserélném egy kis szobával. Cim a kiadóban. 1424

ELADÓ több parcella a Nemere-, Nyárad-és Endre király-utcában. Érdeklődni dr. Bacsonál, Március 6-utca 26, délután. 1430

ELADÓ 3 szobás komfortos viláalakás, udvari vízvezetékkel. Cim a kiadóban. 1425

ÜZLETHELYISÉG lakással átadó. Cim a kiadóban. 1485

ELCSERÉLNEM bejárósi szoba, konyhás öszkomfortos lakásomat vasutkönyéki hasonlóval. Cim a kiadóban. 1484

ELADÓ sürgősen a Budai Nagy Antal-utca végén új családi ház 40.000.000. Bejárósi vilátelek 18.000.000. „Prokura” ingatlanforgalmi iroda, Kádár Tibor, Ratiu-utca 4, Savoy mellett, udvarban. 287

FOUTCAI üzlethehelyiségemhez keresek többével rendelkező társat. „Textilben szakember” jellegre. 1470

FORGALMAS helyen lévő üzletembe textiltáru keresek eladásra. „50-50% haszonra” jellegre. 1470

KIADÓ üzlethehelyiség. Móccok-utca 107. 1446

KIS szobáért takarítást vállalok. Cim a kiadóban. 1454

HÁZASTELEK viláalkörnyéken és villaszorúleg modernül épített nagy 2 szoba, kony-

ha, előszoba, fürdőszoba, speiz, pince, víz, villany, szobák ellátva nagy terakotta kályhakkal, gyümölcs- és veteményes kerttel, az egész lakás ujonnan festve, vidékre való eltávozás miatt sürgősen, napok alatt eladó 55.000.000 lejért. Kizárólagos megbízott „Terno” ingatlan adás-vételi ügynökség, Széchenyi-tér 16, Kádár-utcai kapubejárát. 1458

KERESEK olyan üzlethehelyiséget (kalap-szalont vagy hasonlót), ahol a tulajdonos üzlete egy részét bérbé adná kötött, rövid-árúkat árusítására. „Jól fizető” jellegre. 1396

KISEBB üzlethehelyiséget keresek a bejáróban vagy forgalmas útvonalon. Italmérest, bodegát átvennék. „Sürgős” jellegre. 1396

KÜLÖNFÉLEK

VILLANYMOTORT 1,5 HP, 2800 fordulatszámmal elcserélnék kisebb (kb. 1 HP, 1400 fordulatszámmal, Mikó-utca 71. 1407

ELVESZETT Szilágyi Béla névre szóló iratokkal pénztárca. Becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja, az iratokat Baogh Gyula fűszerüzlet, Széchenyi-tér 38 alá adja le. 1432

HÁZASSÁG céljából megismerkedne komoly, jómegjelenésű, intelligens nő 40-45 éves férfivel. „Intelligencia fontos” jellegre. 1479

24 EVES, komoly, házias leány megismerkedne komoly, józanéletű 30-35 éves férfivel házasság céljából. „Józanéletű” jellegre. 1479

ELVESZTEK özv. Molnár Edéné névre szóló iratok az adóhivatal épületében. A megtaláló jutalom ellenében adja be az I. kerületi rendőrségre, vagy Buza-utca 14 alá. 1465

Dr. SIGISMUND Kálmán névre szóló 1769/1940-41. számú orvosi diploma elveszett. Ervénytelen. 1465

NEO-TOX jóismert sváb- és ruszboráros kerámé kapható minden szaküzletben. 1466

65 EVES nyugdíjas özevgy ember megismerkedne egy magához illő egyedülálló özevgyasszonnyal. Választ „Házasság” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 1447

BÉRBEADÓ székér két kóval. Érdeklődni Maloasa-utca 3, fő deszint, Astoria hátmögött, délután 2-4-ig. 1439

EGY jóméretű fűszerüzlet azonnal átadó. Értekezni Krizhai-utca 42-44, 8. ajtó. 1443

FUGGETLEN középkorú férfi keres 36-40 éves, nem vagyonos nő ismerettség házasság céljából. Címeket „Lakással rendelkezem” jellegre. 1442

ELVESZETT 23-án a Deák Ferenc-utcaiban egy irattáska Zoltán Vasile névre szóló fontos iratokkal. Kérem a megtalálót, magas jutalom ellenében a postahivatalba a levél-törvénytől leadni szíveskedjék. 1440

Használt ruhákért és kabátokért

a legmagasabb árat fizeti

az „INTIM”

Szentegyház-utca 6.

Megjelent az új

lakbörleti törvény

Kapható minden újságárúsnál és a Világosság kiadóhivatalában. Ára 1000 lej.